

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 14.Gf.40.156/2023/9.

A felperes:

Az Ügyész

A felperes képviselője:

Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (ügyintéző: Félné dr. Gulyás Andrea ügyész)
cím1

Az alperes:

be2 S.á.r.l.
cím2

Az alperes képviselője:

DLA Piper Posztl, Nemescsói, Győrfi-Tóth és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Marosi Zoltán ügyvéd)
cím3

A per tárgya: szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása iránt indított közérdekű per

A fellebbezést benyújtó fél: felperes, alperes

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 4.G.40.145/2023/10.

í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a keresetet elutasító fellebbezett rendelkezését megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes által online társkeresési szolgáltatás nyújtására irányuló fogyasztói szerződésekben alkalmazott

- 2020. szeptember 25-től 2021. szeptember 15-ig hatályos be2 általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek és a 2020. szeptember 25-től 2021. szeptember 15-ig hatályos AcademicSingles általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek 5. (5) pontja, 5. (7) pont első mondata, valamint 6. (7) pontjának első és második mondata, továbbá

- a 2021. szeptember 16-tól hatályos be2 általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek és a 2021. szeptember 16-tól hatályos AcademicSingles általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek 9. (1) pontjának utolsó mondata

az alperessel szerződő, magyarországi lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi félre kiterjedő hatállyal érvénytelen azzal, hogy az érvénytelenség megállapítása a megtámadásig már teljesített szerződéseket nem érinti.

A Közlemény szövegét részben megváltoztatja és a fenti kikötésekre tekintettel az alábbiakkal egészíti ki.

"K ö z l e m é n y

A Fővárosi Ítéltábla a 2024. január 9. napján kelt 14.Gf.40.156/2023/9. számú jogerős ítéletében a be2 S.á.r.l. (cím2) alperessel szerződő valamennyi, magyarországi lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező fogyasztóra kiterjedő hatállyal megállapította, hogy az általa

- 2020. szeptember 25-től 2021. szeptember 15-ig alkalmazott be2 általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek és a 2020. szeptember 25-től 2021. szeptember 15-ig alkalmazott AcademicSingles általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek alábbi pontjai érvénytelenek:

A be2/AS nem felel harmadik fél engedély nélküli, ügyfelek személyes adataira irányuló adathalászatért, pl. az úgynevezett „hekkerek” adatbankhoz való engedély nélküli hozzáférésért. [5. (5) pont]

A be2/AS az egyszerű gondatlanságért csak az életveszély, a testi épség vagy az egészségveszélyeztetése, illetve a lényegi szerződéses kötelezettségek (úgynevezett „Alapvető kötelezettség”) megszegése esetén felel. [5. (7) pont első mondata]

Az ügyfél kötelezi magát, hogy a be2/AS-t minden olyan kereset, kártérítési igény, veszteség és követelés alól mentesíti, amely az ő regisztrációjából és szolgáltatás használatából eredhet. Az ügyfél különös tekintettel mentesíti mindennemű felelősség és minden kötelezettség, ráfordítás és igény alól, amely rágalmozásból, sértésből, becsületsértésből vagy a személyiségi jogok más ügyfelek általi megsértéséből, az ügyfelek számára kínált szolgáltatás kieséséből vagy az ügyfelek szellemi tulajdonjogának vagy egyéb jogainak megsértéséből erednek. [6. (7) pontjának első és második mondata]

A kikötések azért tisztességtelenek, mert egyoldalúan és indokolatlanul bontják meg a jogok és kötelezettségek egyensúlyát a fogyasztók hátrányára azzal, hogy kizárják, illetve korlátozzák az alperes szerződésszegésből eredeztethető felelősségét a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével, továbbá nem világos, nem érthető rendelkezéssel írják elő a fogyasztó alperessel szembeni mentesítési kötelezettségét.

továbbá,

- a 2021. szeptember 16-tól hatályos be2 általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek és a 2021. szeptember 16-tól hatályos AcademicSingles általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek alábbi pontjai érvénytelenek:

Az ügyfél az esetleges saját igényei miatt akkor tud a be2/AS-el szemben beszámítani vagy visszatartási jogot érvényesíteni, ha a követelése megalapozott, nem vitatott vagy elismert. [9. (1) pontjának utolsó mondata]

A kikötések azért tisztességtelenek, mert egyoldalúan és indokolatlanul korlátozzák általános jelleggel a jogszabály által lehetővé tett igényérvényesítést, megbontva ezzel a jogok és kötelezettségek egyensúlyát a fogyasztók hátrányára.”

A Fővárosi Ítéltábla mellőzi az államot perköltség megfizetésére kötelező rendelkezést, valamint annak megállapítását, hogy a feljegyzett illeték és állam által előlegezett költség az állam terhén marad.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának külön felhívására 379.654 (háromszázhetvenkilencezer-hatszázötvennégy) forint állam által előlegezett költséget.

Az alperes által az államnak fizetendő le nem rótt első- és másodfokú illeték összegét 84.000 (nyolcvannégyezer) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes által alkalmazott általános szerződési feltételek egyes rendelkezései tisztességtelennek, így az alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal érvénytelenek: a be2 általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek 2020. szeptember 25-től 2021. szeptember 15-ig hatályos (a továbbiakban: ÁSZF1.) és az AcademicSingles általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek 2020. szeptember 25-től 2021. szeptember 15-ig hatályos (a továbbiakban: ÁSZF2.) (2) bekezdés első és második mondata, a 2.2.1. (1) 2. alpontja, a 2.3. (5) pont 2. mondata, 5. (5) pontja, 5. (7) pontjának első mondata, 6. (7) pontjának első és második mondata, 9. (1) pont utolsó mondata, továbbá a 2021. szeptember 16-tól hatályos be2 általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek (a továbbiakban: ÁSZF3.) és a 2021. szeptember 16-tól hatályos AcademicSingles általános szerződési feltételei elnevezésű általános szerződési feltételek (a továbbiakban: ÁSZF4.) 9. (1) pont utolsó mondata, valamint a regisztrációs nyilatkozat utolsó mondata. Védendő fogyasztói körként a magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező fogyasztókat jelölte meg. Kérte továbbá az alperes kötelezését, hogy saját költségére gondoskodjon az érvénytelenség megállapítására vonatkozó közlemény nyilvánosságra hozataláról, valamint kérte perköltségben történő marasztalását. Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:102. § (1) bekezdését, 6:104. § (1) bekezdését és 6:105. § (1) és (2) bekezdését jelölte meg.

II.

[2] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult azzal, hogy vitatta a perben a joghatóság fennállását és az alkalmazandó jog felperes által megjelölt jogalapját is.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperessel szerződő, magyarországi lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi félre kiterjedő hatállyal megállapította, hogy az alperes által a www.be2.hu és a www.academicsingles.hu weboldalon online társkeresési szolgáltatás nyújtására irányuló fogyasztói szerződésekben alkalmazott alábbi rendelkezések vagy azoknak a rendelkező részben rögzített szövegrészei érvénytelenek azzal, hogy az érvénytelenség megállapítása nem érinti azokat a szerződéseket, amelyeket a megtámadásig, 2020. december 18-ig már teljesítettek:

Az ÁSZF1. 2.3. A Regisztrációs Szerződésre és a Prémium Előfizetői Szerződésre egyaránt irányadó rendelkezések című pontjának 5. pont 2. mondata azon szövegrésze, miszerint:

„A hozzáférés előzőekben felsorolt okokból történő korlátozása azonban nem módosítja az korlátozással érintett ügyfél megrendelt szolgáltatásra irányuló fizetési kötelezettségeit.”

Az ÁSZF2. 2.3. A Regisztrációs Szerződésre és a Prémium Előfizetői Szerződésre egyaránt irányadó rendelkezések című pontjának 5. pont 2. mondata azon szövegrésze, miszerint:

„A hozzáférés előzőekben felsorolt okokból történő korlátozása azonban nem módosítja az korlátozással érintett ügyfél megrendelt szolgáltatásra irányuló fizetési kötelezettségeit.”

Az ÁSZF1. 9. Ügyfelek kifogásai és fizetési késedelem című pontjának 1. pont utolsó mondata azon szövegrésze, miszerint:

„Az ügyfél az esetleges saját igényei miatt akkor tud a be2-vel szemben elszámolást kérni vagy visszafizetési jogot érvényesíteni, ha a követelése jogerősen megalapozott, vitathatatlan és elfogadott.”

Az ÁSZF2. 9. Ügyfelek kifogásai és fizetési késedelem című pontjának 1. pont utolsó mondata azon szövegrésze, miszerint:

„Az ügyfél az esetleges saját igényei miatt akkor tud az Academic Singles-vel szemben elszámolást kérni vagy visszafizetési jogot érvényesíteni, ha a követelése jogerősen megalapozott, vitathatatlan és elfogadott.”

[4] Elrendelte, hogy az alperes saját költségére gondoskodjon az érvénytelenség megállapítására vonatkozó közlemény 30 napon keresztül történő közzétételéről a www.be2.hu és a www.academicsingles.hu elnevezésű weboldalon.

[5] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte az államot, hogy fizessen meg az alperesnek 173.829 forint perköltséget, valamint kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak 18.480 forint feljegyzett eljárási illetéket. Megállapította, hogy 65.520 forint feljegyzett illeték és 296.130 forint állam által előlegezett költség az állam terhén marad.

III.1.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletében a fellebbezések elbírálása szempontjából releváns tényként állapította meg, hogy az alperes 2007. január 11. napja óta bejegyzett, saját joga szerint korlátolt felelősségű társaságként határozatlan időtartamra létrehozott luxemburgi illetőségű jogalany. Online társkeresési szolgáltatás nyújtására irányuló tevékenységet végez, amelynek keretében a www.be2.hu és a www.academicssingles.hu weboldalon magyar nyelven elérhető szolgáltatást nyújt. Ezen weboldalakon a fogyasztókkal online módon köt szerződést társkeresési szolgáltatás nyújtására, melynek során a honlapokon elérhető és megismerhető általános szerződési feltételeket alkalmaz. Az online társkeresési szolgáltatás nyújtására irányuló tevékenysége körében használt általános szerződési feltételek tartalma a két perbeli weboldalon megegyező.

[7] Az általános szerződési feltételek preambulumban rögzítésre került többek között, hogy a regisztrációval elismeri az ügyfél, hogy az ÁSZF-et elolvasta és elfogadja; ezzel az ÁSZF a szerződés részét képezi. Az összes ügyfélre kizárólag a jelen ÁSZF érvényes, még akkor is, ha a szolgáltatást Magyarországon kívülről használja vagy éri el. „Az ügyfél ettől eltérő általános szerződési feltételeit nem fogadjuk el.”

[8] Az alperes a perbeli esetben kétféle szolgáltatást kínált: regisztrációhoz kötött, pénzfizetési kötelezettséggel nem járó szolgáltatásokat, illetve díjköteles prémium előfizetést.

[9] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. értelmében az alperes fenntartja az ügyfél szolgáltatásokhoz való hozzáférése korlátozásának, illetve zárolásának jogát, amennyiben az ügyfél a szolgáltatást jogellenesen vagy a jelen ÁSZF-ben rögzített kötelezettségeit megsértve használja. A hozzáférés előzőekben felsorolt okokból történő korlátozása azonban nem módosítja az korlátozással érintett ügyfél megrendelt szolgáltatásra irányuló fizetési kötelezettségeit. [2.3. A Regisztrációs Szerződésre és a Prémium Előfizetői Szerződésre egyaránt irányadó rendelkezések című pontjának (5) pontja]

[10] Az alperes nem felel harmadik fél engedély nélküli, ügyfelek személyes adataira irányuló adathalászatért, pl. az úgynevezett „hekkerek” adatbankhoz való engedély nélküli hozzáférésért. [ÁSZF1. és ÁSZF2. 5. (5) pontja]

[11] Az egyszerű gondatlanságért csak az életveszély, a testi épség vagy az egészségveszélyeztetése, illetve a lényegi szerződéses kötelezettségek (úgynevezett

„Alapvető kötelezettség”) megszegése esetén felel. A felelősség a legutóbbi esetben az előre látható, a szerződésben rögzített és közvetlenül előidézett kár mértékére korlátozódik. [ÁSZF1. és ÁSZF2. 5. (7) pontja]

[12] Az ügyfél kötelezi magát, hogy az alperest minden olyan kereset, kártérítési igény, vesztesség és követelés alól mentesíti, amely az ő regisztrációjából és szolgáltatás használatából eredhet. Az ügyfél különös tekintettel mentesíti mindennemű felelősség és minden kötelezettség, ráfordítás és igény alól, amely rágalmozásból, sértésből, becsületsértésből vagy a személyiségi jogok más ügyfelek általi megsértéséből, az ügyfelek számára kínált szolgáltatás kieséséből vagy az ügyfelek szellemi tulajdonjogának vagy egyéb jogainak megsértéséből erednek. Továbbá az ügyfél mentesíti minden, a jelen ÁSZF ügyfél általi megsértéséből adódó felelősség és esetleges fizetési kötelezettség alól. [ÁSZF1. és ÁSZF2. 6. Az ügyfél kötelezettségei című pontjának (7) pontja]

[13] Az ügyfél az esetleges saját igényei miatt akkor tud az alperessel szemben elszámolást kérni vagy visszafizetési jogot érvényesíteni, ha a követelése jogerősen megalapozott, vitathatatlan és elfogadott.” [ÁSZF1. és ÁSZF2. 9. Ügyfelek kifogásai és fizetési késedelem című pont (1) pontjának utolsó mondata]

[14] Az ügyfél az esetleges saját igényei miatt akkor tud az alperessel szemben beszámítani vagy visszatartási jogot érvényesíteni, ha a követelése megalapozott, nem vitatott vagy elismert. [ÁSZF3. és ÁSZF4. 9. Ügyfelek kifogásai és fizetési késedelem című pont (1) pontjának utolsó mondata]

III.2.

[15] Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában rögzítette elsődlegesen, hogy az alperes alaki védekezésében foglaltakat alaptalannak találta, e körben utalt a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf. 40.142/2022/15-II. számú határozatában foglaltakra. A másodfokú végzésben foglaltakat ismertetve helyezkedett arra az álláspontra, hogy nincs helye a per megszüntetésének, valamint arra, hogy a Pp. 386. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a megismételt eljárásban a hatályon kívül helyező végzésben foglalt utasítás alapján az érdemi tárgyalási szaktól kellett folytatni a pert.

[16] Az alkalmazandó jog kapcsán utalt arra, hogy a felperes a keresetét eleve egy védendő fogyasztói körre szűkítette, azt a magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező jogalanyok tekintetében terjesztette elő. Ebben a körben az alperesi érvelésben foglaltakat osztva kifejtette, hogy a Róma I. rendelet 6. cikk (1) bekezdése nem határozza meg egyértelműen az alkalmazandó jogot az ún. Amazon ügyben (C-191/15.) kifejtettekre is figyelemmel. A perbeli esetben az alkalmazandó jogot a Róma I. rendelet jogválasztási szabályai határozzák meg. A perbeli ÁSZF-ek esetében alkalmazott jogválasztás vonatkozásában kifejtette, hogy nem vitásan a rendelkezés csak azon fogyasztók esetében minősülhet kollíziós jogi jogválasztásnak, akikre egyébként is a magyar jog lenne

alkalmazandó a lakóhelyük vagy szokásos tartózkodási helyük alapján. Az ezt meghaladó személyi kör esetében pedig kizárólag anyagi jogi jogválasztásként hatályosulhat a kikötés, amelynek korlátja a felek által hivatkozott Amazon ügyben is kifejtett fogyasztókat védő szabály. Álláspontja szerint ennek feleltethető meg a perbeli kikötés és az abban szereplő megszorítás is, miszerint a jogválasztás csak annyiban hatályos, amennyiben az ügyfelet annak az államnak a kötelező rendelkezései által biztosított jogtól nem fosztja meg, amelyben az ügyfél szokásos tartózkodási helye van. Megállapította ennek figyelembevételével, hogy a perbeli esetben a magyar jog volt az irányadó az általános szerződési feltételek vizsgálata során.

[17] Ezt követően a perbeli szerződési feltételek érdemi vizsgálata során az ÁSZF1. és ÁSZF2. (2) bekezdés első és második mondatának, valamint a 2.2.1. (1) 2. alpontjának, valamint a regisztrációs nyilatkozat utolsó mondatának rendelkezései kapcsán megállapította, hogy azok nem tisztességtelenek. Kifejtette, hogy a szerződés létrejöttére vonatkozó kérdések közérdekű perben nem vizsgálhatók, az általános szerződési feltételek szerződéses tartalommal válásának esetleges hiánya nem a szerződés tartalmából következő joghatásnak, hanem az általános szerződési feltételekkel való szerződéskötésnek a hibája. E körben utalt a BDT2021. 4354. számú eseti döntésben foglaltakra és a regisztrációs nyilatkozattal összefüggésben rámutatott arra, hogy a keresettel érintett rész nem általános szerződési feltétel, hanem a fogyasztó egyoldalú nyilatkozata arról, hogy az általános szerződési feltételeket megismerte és elfogadta. A kereset ezért e körben arra figyelemmel volt alaptalan, mert a támadott rendelkezés tisztességtelenségének megállapítására közérdekű kereset nem terjeszthető elő a Ptk. 6:105. § (1) bekezdése értelmében (Kúria Pfv.V.20.152/2020/7. és Gfv.V.30.247/2021/9. számú határozatok). Kifejtette továbbá, hogy az adatbevitel körében a fogyasztók a szerződés megkötéséhez szükséges nyilatkozatokat teszik meg, míg a megerősítés vonatkozásában a regisztrációjukat véglegesítik. Az, hogy a két rész kifejezett nevesítése után az ÁSZF a regisztráció fogalmát mint folyamatot továbbra is használja és nem minden esetben tünteti fel külön annak részhalmozait, ellentmondást nem idéz elő.

[18] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 2.3. (5) pontjának második mondatával összefüggésben megállapította, hogy az tisztességtelen. A Ptk. 6:104. § (1) bekezdés c) pontjára utalva kifejtette, hogy a rendelkezés tartalma nem azonos a szolgáltatás leállításával, amelyet az ÁSZF 8.3. pontja szabályoz. A megrendelt szolgáltatásokat az alperes a fogyasztói szerződésszegés szankcionálása okán nem a megrendeltek szerint, csak korlátozottan teljesíti, a fogyasztót mégis a megrendelés szerinti teljes összeg megfizetésére kötelezi. Ha azonban az alperes korlátozott szolgáltatást nyújt, nem tarthat igényt a fogyasztótól a szerződés szerinti teljes összeg megfizetésére. Utalt arra is, hogy a korlátozás mibenlétét és az ahhoz kapcsolódó díjfizetést világosan és egyértelműen nem rendezi a szabályozás, nem ad ugyanis eligazítást a korlátozással kapcsolatos szabályokról. Nem tartotta relevánsnak az alperes által hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket (Ptk. 6:138. § és 6:139. §), mert azok a saját szolgáltatásért járó, teljesített jogra, illetve visszatartásra vonatkozhatnak. A perbeli szövegrész azonban nem tartalmazza a „teljesített”, csupán a „megrendelt” kitélt. Az alperes egyebekben megjelölni sem tudta pontosan, hogy a perbeli eset mely szolgáltatásra vonatkozik, milyen tartalommal és összegben. A hivatkozott szövegrész kapcsán ezért az átláthatóság és világosság követelménye sem teljesül. Jelentőséget tulajdonított annak e körben, hogy az alperesi szolgáltatás bizalmi jellegű, amely indokolta volna a korlátozásra vonatkozó szabályok és az ahhoz kapcsolódó díjak, díjfizetés világos és egyértelmű szabályozását.

[19] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 5. (5) pontjával összefüggésben nem találta tisztességtelennek a rendelkezéseket. Elsődlegesen utalt arra, hogy a Ptk. 6:59. § (2) bekezdésében foglalt diszpozitivitás valamennyi szerződésre irányadó, ezért az a felperesi hivatkozás, hogy a feltételek jellege miatt a felek számára az eltérés nem megengedett, nem alapos. A korlátot a Ptk. 6:78. § (2) bekezdésében foglaltak jelentik, egyebekben azonban tilalmat a Ptk. 6:152. §-a szabályozza szerződésszegés jogkövetkezményeivel összefüggésben. Megállapította, hogy a támadott szövegrészek nem esnek a jogszabályi tilalom körébe. Utalt a Ptk. 6:145. §-ában rögzített tiltó rendelkezésre és rámutatott, hogy a perbeli rendelkezések a szerződő felek viszonyában érvényesülnek, a fogyasztó azonban nincs elzárva attól, hogy a károkozóval szemben deliktuális kárfelelősségi alapon lépjen fel.

[20] A perben támadott rendelkezést akként értelmezte, hogy az nevesít egy olyan speciális, az alperes ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülményt, mint amilyen egy adatbankhoz való engedély nélküli hozzáférés lehet. Álláspontja szerint ez a jogosulatlan hozzáférés tipikus esete. A gondossági jellegű perbeli kötelemben a kontraktuális kárfelelősség körében ezt nem is lehet olyan körülménynek tekinteni, amely az alperes ellenőrzési körébe tartozna vagy a szerződéskötés időpontjában előrelátható lenne, ennek okán e körben sem igazolt indokolatlan vagy egyoldalúan a fogyasztóra hátrányos előírás. Kiemelte, a szövegrész az alperes elkülönültségét rögzíti a jogellenes adathalászatától, azonban a harmadik személyt a deliktuális kárfelelősség törvényi tényállása esetén a fogyasztó közvetlenül felelősségre vonhatja. Nem fosztja meg tehát a fogyasztókat a jogszabályon alapuló jogaiktól a perbeli rendelkezés, így a vállalkozás szerződésszegése esetére sem.

[21] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 5. (7) pont első mondatában foglalt kikötéssel összefüggésben arra mutatott rá, hogy az alapvetően az alperesi felelősség fennálltára és nem annak korlátozására utal. Kifejtette, a Ptk. generálisan teszi lehetővé a súlyos gondatlansággal vagy bűncselekménnyel okozott szerződésszegésért való felelősség korlátozását és kizárását is, feltéve, hogy a szerződésszegés nem volt szándékos, illetve az emberi életet, testi épséget vagy egészséget nem károsított. A szabályozás az egyszerű gondatlanság esetére deklarálja az alperes felelősségét, egy „definitív” kikötésnek tekinthető, nem pedig felelősségkorlátozást tartalmazó szabályozásnak. Kiemelte továbbá az új Ptk. Tanácsadó Testületének véleményére figyelemmel, hogy megbízási jellegű jogviszonyok esetén, ha a megbízott a gondos eljárás követelményének megfelelt, szerződésszegést nem követett el, úgy nem kerülhet sor a szerződésszegésért való felelősség alóli kimentés feltételeinek vizsgálatára sem. Emellett utalt arra, hogy gondossági kötelemnél a szolgáltatást nyújtó fél oldaláról észszerű racionális korlátokat felállítani a szerződésszegésért való felelősség tekintetében, valamint utalt az ingyenes szerződések esetén irányadó speciális anyagi jogi szabályokra.

[22] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 6. (7) pont első és második mondatában foglalt rendelkezések kapcsán azt állapította meg, hogy azok az ügyfél felelősségének nevesítését tartalmazzák azon esetekre nézve, amelyekben a kár bekövetkezésének oka a fogyasztó saját magatartásából, regisztrációjából vagy a szolgáltatás általa való használatából ered. Miután a kártérítési

felelősség alapvető szabálya az, hogy csak a másnak való jogellenes károkozáson alapulhat, a perben támadott rendelkezés nem jelent a Ptk.-tól való lényeges eltérést. A második mondatban szereplő felsorolás pedig az online térben az ezzel kapcsolatos kártérítési magatartásokat sorolja fel példálózó jelleggel, a védendő jogi érdekek figyelembevételével. Kiemelte, a szerződés 5. (3) pontja kifejezetten nevesíti, hogy adódhat olyan eset, hogy az ügyfelek a szolgáltatást nem megengedett vagy törvényellenes módon használják és az alperes ebből eredően nem felel akkor sem, ha maga az ügyfél által harmadik személy számára kiadott információkkal utóbb visszaél. Ennek okán a szerződési feltételek célja a következménykárok előreláthatósági korlátjának való megfelelés, amelyet indokol, hogy a fogyasztó online térben jogsértő magatartást tanúsíthat, amely számos jogvitát eredményezhet. Alaposnak találta az alperes azon hivatkozását is, hogy a rendelkezés alkalmas arra, hogy figyelmeztesse a fogyasztókat, az online elkövetett jogsértéseiknek olyan következményei is lehetnek, amelyek az alperessel szemben kerülnek érvényesítésre. Álláspontja szerint a szerződés alkalmas arra, hogy a fogyasztóban „megfelelően tudatosítsa a magatartások jogsértő jellegének káros következményeit”. Végül kitért arra, hogy ha a személyiségi jogsértést az alperes szerződésszegése valósítja meg, a kimentés feltételeit a kontraktuális kárfelelősség szabályai alapján kell vizsgálni; a rendelkezés tehát nem csorbítja a fogyasztó azon jogát, hogy harmadik személlyel szemben deliktuális alapon további kártérítést érvényesítsen.

[23] Az ÁSZF1. és ÁSZF2., valamint az ÁSZF3. és ÁSZF4. 9. (1) pontjának utolsó mondatában foglalt kikötés kapcsán megállapította, hogy a korábban hatályban volt általános szerződési feltételek kikötése tisztességtelen. Kiemelte, a hivatkozott szövegrész már az elszámolás iránti kérelem előterjesztheségét is szűkíti, így nem alapos az alperesnek a panasz kezelésre vonatkozó mechanizmus kapcsán kifejtett álláspontja. Mindkét esetkör tekintetében, vagyis az elszámolás, valamint a visszafizetési igény kapcsán is megköveteli az alperes a követelés jogerősen megalapozott, vitathatatlan és elfogadott voltát. Ezzel a fogyasztó minden, elszámolásra irányuló igényének érvényesítését bírósági útra tereli, a "jogerősen megalapozott" kitétel ugyanis a bírói utat jelöli. A vitathatatlan megjelölés az alperes döntését és panaszkezelési mechanizmusának megkérdőjelezhetetlenségét feltételezi, az "elfogadott" eset pedig ezzel lényegében egyenértékű kategóriát takar. Alaposnak tartotta a felperes észrevételét a tekintetben is, hogy a fenti feltételeknek megfelelő igény esetén a hivatkozott szabály nem állapít meg megfelelő határidőt az alperes teljesítésére, így a rendelkezés valamennyi igény érvényesítését elnyújtja, megnehezíti. Az alperes azon hivatkozása, hogy a 9. (1) pontban foglaltak kifejezetten rögzítik a póthatáridő tűzés jogát, a megfelelő teljesítési határidőt nem igazolja. Kifejtette továbbá, hogy mindhárom fordulat egyidejű teljesítése szükséges az igényérvényesítéshez, ugyanis az egyértelműséget az támaszthatta volna alá arra nézve, hogy a feltételek külön is teljesíthetők, ha az alperes a „vagy” kötőszót alkalmazta volna. A szövegrész a perbeli tartalommal a fogyasztó beszámításra vonatkozó jogát korlátozza, hiszen a Ptk. 6:50. § (1) bekezdésében foglaltakhoz képest szigorúbb feltételeket ír elő. Ezért megállapította, hogy a rendelkezések sértik a Ptk. 6:104. § (2) bekezdés f)-g) pontjában és 6:102. § (1) bekezdésében foglaltakat, valamint sértik a 6:103. § (2) bekezdését.

[24] A későbbiekben hatályos ÁSZF3. és ÁSZF4. 9. (1) pontja ugyanakkor a beszámítás vonatkozásában tartalmaz rendelkezéseket, amelyek nem tisztességtelenek. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes kiküszöbölte a jogsértést a szerződési feltételek

módosításával. Rámutatott, hogy nem korlátozza a beszámítás lehetőségét jogsértő módon a kikötés, nem ellentétes az anyagi jogi rendelkezésekkel. A fogyasztó hátrányára nem tér el és nem is jogosítja fel az alperest egyoldalú értelmezésre, mivel a nem vitatott és elismert követelések megítélése ténykérdés. Kiemelte, hogy a szövegrész nem tartalmazza a "csak" megjelölést, így a nyelvtani értelmezést alapul véve a fogyasztó ezen ellenkövetelések esetében mindenképpen tud beszámítással élni. Alaposnak találta azt az alperesi hivatkozást, miszerint e feltételeken túlmenően semmilyen más feltételt nem támaszt az alperes az igények érvényesíthetőségével kapcsolatosan. A követelések megalapozott voltára alkalmazni kell a szerződésben részletesen körülírt eljárásrendet, amely a fogyasztó számára kifejezetten lehetővé teszi a követelés megalapozottságának vizsgálatát és ennek eredménytelensége esetén akár felmondási, akár fogyasztóvédelmi szervezethez is fordulhat. Ezért nem találta alaposnak azt a felperesi érvelést, hogy a visszatartási jogot az alperes a szabályozással nem ismeri el, korlátozza a fogyasztó jogait.

[25] Mindezekre tekintettel az alapos kereseti kérelem vonatkozásában elrendelte a közlemény közzétételét, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A perköltségről a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján határozott a 88. § (2) bekezdésében és a 102. § (6) bekezdésében foglaltak figyelembevételével.

IV.

[26] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

IV.1.

[27] A felperes fellebbezése az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására irányult azzal, hogy az ítéltábla az ÁSZF1. és ÁSZF2. vonatkozásában az 5. (5) pont, 5. (7) pont első mondata, 6. (7) pont első és második mondata, valamint az ÁSZF3. és ÁSZF4. tekintetében a 9. (1) pont utolsó mondata vonatkozásában is adjon helyt a keresetnek. Kérte továbbá az elsőfokú ítélet jogi indokolásának megváltoztatását annyiban, hogy az eljárásra a magyar jog a Róma II. rendelet 6. cikk (1) bekezdése és a Római I. rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó. Kérte továbbá, hogy az ítéltábla rendelje el a közlemény közzétételét a jogsértő alperes saját költségére a perbeli honlapokon, továbbá kötelezze az alperest a felmerülő perköltség megfizetésére.

[28] Az elsőfokú ítélet indokolásának megváltoztatása körében előadta, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben az Amazon ügyben az Európai Unió Bírósága egyértelműen, világosan és kétséget kizáró módon rendezte az alkalmazandó jog kérdését. A külföldi honos szolgáltató által magyar fogyasztókkal kötött fogyasztói szerződésben alkalmazott tisztességtelen szerződési feltétel az ügyész által magyar bíróságon magyar jog alapján megtámadható. Utalt e körben a 13/93/EK Irányelv 7. cikkében és a Ptk. 6:105. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra, valamint a 2009/22/EK Irányelv 4. cikkére. Álláspontja szerint az eljárásra alkalmazandó jog a Róma II. rendelet 6. cikk (1) bekezdése alapján határozandó meg, míg a Róma I. rendelet 6. cikk (1) bekezdése határozza meg a tisztességtelen feltételek megállapításakor alkalmazandó jogot. Mindamellet, hogy az

Európai Unió Bíróságának határozata egyértelműen meghatározza, hogy mely rendelkezésekre figyelemmel kell az ügyész által indított perben a magyar jogot alkalmazni, utalt arra, hogy a perben támadott szerződési feltételek nyelve magyar és az ÁSZF által elérni kívánt fogyasztói tömeg főszabály szerint a magyarországi népesség. Mivel változatlanul fennáll, hogy az alperes tevékenysége főszabály szerint és elsősorban Magyarországra irányul, az itteni fogyasztók jogainak védelmével kapcsolatban a magyar bíróság eljárhat, az alkalmazandó jog pedig az Amazon ügyben kifejtettek szerint a magyar jog. Az alperes ugyanakkor maga is jogválasztó kikötést alkalmazott, amely további érv arra, hogy az ügyben a magyar bíróság a magyar jogot alkalmazva járhat el.

[29] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 5. (5) pontjában rögzített kikötés vonatkozásában előadta a BH2020. 181. számú eseti döntésben foglaltakra figyelemmel, hogy a Ptk. lényeges diszpozitív szabályaitól való eltérés tisztességtelenségre utalhat. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a nyilvánvalóan fennálló és a kárfelelősség kapcsán vizsgálandó kérdést, hogy az alperes vajon mindent megtett-e az ilyen jellegű károkozások megelőzéséért. Az erre vonatkozó vizsgálat és felelősség kizárása a támadott ÁSZF rendelkezések alapján megállapítható és ezt nem pótolja, illetve nem váltja ki az, hogy a fogyasztó deliktuális kárfelelősségi alapon fordulhat a „hekker” ellen. Az alperes az általa kezelt fogyasztói adatok védelmére köteles, az, hogy ezt a kötelezettségét megsértette-e, illetve az adatok védelmében megtett-e minden elvárhatót, jogvita tárgyát képezheti. A perben támadott rendelkezés ugyanakkor kizárja az alperesi felelősséget ebben a körben, megsértve ezzel a Ptk. 104. § (2) bekezdés h) pontjában foglaltakat. Kiemelte továbbá, hogy az anyagi jog által megfogalmazott vélelem megdöntésére a perben az alperes részéről nem is került sor.

[30] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 5. (7) pont első mondatában foglalt rendelkezéssel összefüggésben rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a rendelkezés nyelvtani értelmezését. A perben támadott kikötés ugyanis az egyszerű gondatlanságért az életveszély, testi épség vagy egészség veszélyeztetése esetén túli felelősséget egyértelműen és világosan kizárja. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a perben csatolt ÁSZF-ekkel ellentétes megállapításokat tett. A rendelkezés nem határozza meg az ún. alapvető kötelezettségek körét sem, így tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy egyfajta definitív kikötésről lenne szó felelősségkorlátozás helyett. Irrelevánsnak tartotta az elsőfokú ítélet megállapításait arra nézve, hogy ingyenes szerződések vonatkozásában a Ptk. is tartalmaz eltérő felelősségi szabályokat.

[31] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 6. (7) pont első és második mondatában szereplő kikötésekkel kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a nyelvtani értelmezésből nem levezethető megállapításokat tett az elsőfokú bíróság, amikor arra következtetett, hogy a feltételek kizárólag a fogyasztó felelősségét nevesítik azon esetekre, amelyekben a kár bekövetkezésének oka saját magatartásukból ered. Valójában a rendelkezés az alperes kártérítési felelősség alóli mentesülését határozza meg. Nem állapítható meg ugyanis, hogy a felelősségkizárás köre a szerződő fogyasztó magatartására volna visszavezethető kizárólagosan. Az első mondatral összefüggésben utalt arra, hogy ha az a fogyasztó szerződésszegő magatartásával lenne kapcsolatos, akkor semmi sem indokolja az alperesi felelősség kizárását, hiszen őt felelősség nem is terheli. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a támadott ÁSZF rendelkezések tárgya a fogyasztó szerződésszegő magatartásával harmadik

személyeknek okozott károk megtérítésének szabályozása, ugyanakkor a harmadik személyek nem részesei a perbeli szerződési feltételeknek, így a szerződésszegéssel okozott kár megtérítésére vonatkozó szabályok alkalmazása fel sem merülhet. A bíróság értelmezésével szemben a támadott rendelkezés alapján az alperes azokban az esetekben zárta ki a felelősségét, amikor a fogyasztó jogszerű és szerződésszerű magatartást tanúsít és az alperesi szolgáltatásra való regisztrációja, illetve a szolgáltatása használata kapcsán kárt szenved. Ellentmondásosnak tartotta az elsőfokú ítélet indokolását annyiban, hogy az utalt a Ptk. 6:143. §-ában foglaltakra, miközben korábban kifejtette, hogy a támadott rendelkezéseket akként kell értelmezni, hogy a fogyasztó jogellenes tevékenységével másnak okozott károkra vonatkozó (deliktuális) szabályozásról van szó.

[32] Az ÁSZF3. és ÁSZF4. 9. (1) pontjának utolsó mondatában foglalt kikötéssel összefüggésben kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, miért hagyta figyelmen kívül az általa hivatkozott, kommentárban is írt álláspontot. A rendelkezés nyelvtani értelmezése alapján egyértelműen megállapítható, a beszámítás lehetőségének feltétele az, hogy a követelés megalapozott, az alperes által nem vitatott, elismert legyen. Ez azt jelenti, hogy a fogyasztó követelését az alperesnek el kell ismernie, illetve az akkor beszámítható, ha azt az alperes nem vitatja, vagyis az alperes döntheti el, mely fogyasztói követelések számíthatók be. Az az ítéleti megállapítás pedig, hogy a nem vitatott követelések elismerése ténykérdés, a jogvita szempontjából nem értelmezhető, ugyanis az a támadott rendelkezések tisztességtelenségének alapja, hogy a nyelvtani értelmezés szerint a fogyasztó a követelését csak akkor számíthatja be, ha az alperes azt nem vitatja, illetve elismeri.

IV.2.

[33] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes egészében történő elutasítását kérte.

[34] Elsődleges jogorvoslati kérelmében fenntartotta, hogy a magyar bíróságoknak nincs joghatósága a perben. Sem a felperes által hivatkozott Brüsszel Ia. rendelet 7. cikk 2. pontja, sem más joghatósági ok alapján nem állapítható meg a magyar bíróság joghatósága. Az EUB Amazon ügyben hozott határozatára, valamint a C-167/00 számú ügyben hozott ítélet alapján utalt arra, hogy a magyar bíróság joghatósága akkor lenne megállapítható, ha a kereset kármegelőző jellegű lenne. A felperes keresete azonban érvénytelenség megállapítására irányult, amely a már teljesített szerződésekre nem hat ki, másrészt a felperes nem is terjesztett elő az érvénytelen szerződési feltételek alkalmazásától történő eltiltás iránti keresetet. Ugyanakkor a kármegelőző jelleg fennállása esetén sem lenne megállapítható a joghatóság, ugyanis a felperes által megjelölt védendő fogyasztói kör, a világ összes, alperesi szolgáltatásokat potenciálisan igénybe vevő fogyasztója esetén nem Magyarország a káresemény bekövetkezésének helye. Rögzítette ugyanakkor, hogy utóbbi körben a felperes pontosította a perben a szolgáltatást igénybe vevő fogyasztói kört.

[35] Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a joghatóság vonatkozásában nem tett újabb megállapításokat a megismételt eljárásban és valójában követte a Fővárosi Ítéltábla hatályon

kívül helyező végzésében foglaltakat. Kiemelte, az Amazon ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló tényállás eltér a perbelitől, ugyanis jogsértés megszüntetésére, a tisztességtelenség ítélt feltételek kereskedő általi alkalmazásának megtiltására irányult az eljárás. Az érvénytelenség önmagában semmilyen sérelmet nem von maga után és ha mégis bekövetkezik valamely sérelem, azt a bíróság nem hivatalból állapíthatja meg és alkalmazhat jogkövetkezményeket, hanem kizárólag a felek kérelme alapján. A Brüsszel Ia rendelet 7. cikk (2) bekezdéséből még kiterjesztő értelmezéssel sem következhet, hogy valamely esetleges absztrakt sérelemre tekintettel a megállapításra irányuló perre a joghatóság megállapítható. Ebből következik, hogy az ilyen pertípus semmiképpen sem kármegelőző jellegű. A jogrend absztrakt sérelme nem azonosítható a jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel okozott sérelemmel. Ráadásul a felperes nem is erre, hanem a Magyarországon lakó, tartózkodó fogyasztók absztrakt sérelmére hivatkozott keresetében. Az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak sem, hogy „kollektív sérelem bekövetkezése” miként eredményezné a Brüsszel Ia. rendelet 7. cikk (2) bekezdésének értelmezése kapcsán a Róma II. rendelet 6. cikk (1) bekezdésének analógiaként történő alkalmazását, amely más tárgykört szabályoz, a tisztességtelen versenyt és a szabad versenyt korlátozó cselekményeket.

[36] A másodlagos jogorvoslati kérelmében előadta, hogy az elsőfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg a keresetben foglalt szerződési feltételek tisztességtelenségét.

[37] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 2.3. (5) pontjának második mondatával kapcsolatban rámutatott arra, hogy a kifogásolt rendelkezés a fogyasztó szerződésszegése esetére helyez kilátásba adekvát szerződésszegési szankciót, amelyet a 2.3. (5) pont első mondata maga is világosan rögzít. Az ÁSZF különbséget tesz ugyanis a hozzáférés korlátozása és a hozzáférés zárolása között: a különbség az, hogy az előbbi esetben bizonyos szolgáltatásokat a szerződésszegés szankciójának alkalmazása ellenére nyújt, míg a hozzáférés zárolása az általa nyújtott valamennyi szolgáltatás időleges felfüggesztését takarja. Nem vette figyelembe az elsőfokú bíróság, hogy a rendelkezés lényegében megismétli azokat a szerződésszegési szankciókat, amelyek a magyar jog alapján egyébként is megilletnék. Egyebekben pedig a kikötés nem bármely jövőbeli szolgáltatásra vonatkozóan teljesítendő fizetési kötelezettséget ír elő, hanem kifejezetten a korlátozással érintett ügyfél által már megrendelt szolgáltatásokra ír elő fizetési kötelezettséget. Nem tisztességtelen, hogy ellenszolgáltatásra tart igényt azon szolgáltatásokért, amelyet a fogyasztó már megrendelt és amelyeket a hozzáférés korlátozására tekintet nélkül nyújt. A hozzáférés korlátozásának célja az, hogy a csalók ne vegyék korán észre a tettenérést, tanuljanak belőle és megóvják a további felhasználókat a károsodástól. Az, hogy mindezt nem fejti ki részletezve a szerződéses kikötés, teljesen bevett iparági gyakorlat és nem sérti az átláthatóság követelményét.

[38] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 9. (1) pontjának utolsó mondatával összefüggésben előadta, hogy az elsőfokú bíróság annak tisztességtelenségét a Ptk. 6:104. § (1) bekezdés f) - g) pontja szerint vizsgálta, ugyanakkor a 6:104. § (2) bekezdés f) – g) pontját jelölte meg, ehhez képest a felperes keresetében kizárólag a Ptk. 6:104. § (2) bekezdés g) pontját jelölte meg. Lényegében tehát a perben sohasem hivatkozott a felperes azokra a jogszabályi rendelkezésekre, amelyekre figyelemmel az elsőfokú bíróság megállapította a rendelkezés

tisztességtelenségét, ezzel túlterjeszkedett a kereseti kérelmen, megsértve a Pp. 2. § (2) bekezdését és a 342. § (3) bekezdését. Érdemben is tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság következtetéseit ebben a körben, ugyanis a kikötés célja éppen az, hogy megakadályozza a szükségtelen pereskedést. A hatékony előzetes vitarendezési mechanizmus következtében válhat az ÁSZF terminológiájával élve "elfogadottá" az igény. Emellett az eltérő státuszú reklamációs igények, így a jogerősen megalapozott és a vitathatatlan igények érvényesítésére nyitva álló lehetőségről is tájékoztatja a fogyasztókat. A rendelkezés tehát példálózó felsorolást, nem pedig konjunktív feltételeket tartalmaz. Az elszámolás emellett mint kölcsönös beszámítás, mindössze a teljesítés egyik lehetséges módja, amelynek tekintetében a felek tartalomalkító szabadsága még arra is kiterjed, hogy a beszámítás útján való teljesítést kizárják vagy korlátozzák a Ptk. 6:59. § (2) bekezdése alapján.

[39] E szerződéses kikötés ráadásul nem érinti a fizetési, illetve visszatérítési kötelezettsége teljesítésének határidejét sem, ellenkezőleg, a 9.1. pont kifejezetten rögzítette, hogy az ügyfélnek póthatáridő tűzése is csak joga, nem pedig kötelezettsége. Nem biztosít tehát a rendelkezés 45 napnál hosszabb határidőt a számára, miután az ÁSZF 4.2.3. pontban foglaltak szerint 30 napos határidőben köteles a panaszt kivizsgálni és az ügyfél jogosult az előírászerű teljesítéshez 5 munkanapos utólagos határidő meghatározására, melynek eredménytelen elteltét követően a felmondás jogával élhet. Fenntartotta, hogy a perbeli rendelkezésből egyértelműen és világosan következik az „és” kötőszó használata folytán, hogy példálózó felsorolás, amelyből arra is következtetni lehet, hogy nem szükséges mindhárom fordulat egyidejű teljesítése.

V.

[40] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet – fellebbezésével nem érintett részének – helybenhagyására irányult. Megalapozatlannak tartotta az alperes elsődleges és másodlagos fellebbezési kérelmében foglaltakat, egyetértett az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel. Az alperes által hivatkozott eljárásjogi szabálysértés kapcsán tért ki arra, hogy tényyszerűen az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:104. § (1) bekezdés f) - g) pontjait idézte ítéletének indokolásában, ugyanakkor döntését a Ptk. 6:104. § (2) bekezdés f) - g) pontjára alapította, mindez azonban a másodfokú eljárásban pontosítható. Vitatta, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett volna a felek kérelmein. Előadta az Európai Unió Bíróságának joggyakorlatára, a 3/2011. (XII.12.) PK vélemény 1. pontjára, valamint a 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 5.a. pontjára hivatkozással, hogy az ügyész által indított perben a bíróság hivatalból is észlelhet és megállapíthat további semmisségi okokat, akár a kikötés tisztességtelensége mellett, akár attól függetlenül. A Ptk. 209/B. § rendelkezéseinek céljával is az áll összhangban, ha a közérdekű perben eljáró bíróság érdemben határozhat az olyan fogyasztói szerződésekben alkalmazott általános szerződési feltételekről, amelyek a tisztességtelenségtől eltérő egyéb okból semmisek. Nem értett egyet az alperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakkal abban a körben sem, hogy a fellebbviteli főügyészség által előterjesztett beadvány elkészített lett volna, e körben utalt a 3/2012. (I.6.) LÜ utasítás 34. és 51. §-ában foglaltakra.

VI.

[41] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezéseinek helybenhagyására irányult annak helyes indokai folytán. Az indokolás megváltoztatására irányuló fellebbezéssel összefüggésben kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság e körben helyesen, a jogszabályoknak megfelelően döntött, a Róma I. rendelet 6. cikk (1) bekezdése szerinti vizsgálatra csak akkor lehet áttérni, ha a fogyasztói szerződésre a felek nem határozták meg az alkalmazandó jogot. Erre figyelemmel téves jogértelmezésen alapul a felperesi fellebbezés.

[42] Utalt ugyanakkor arra, hogy a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2023. május 26. napján kelt indítványát a fellebbezési határidőn túl, elkésetten terjesztette elő, így azt figyelmen kívül kell hagyni. Megjegyezte, hogy ezen indítvány egyébként tartalmát tekintve is eltér a felperes korábbi fellebbezésében foglaltaktól.

VII.

[43] Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedtek az elsőfokú bíróság ítéletének az ÁSZF1. és ÁSZF2. (2) bekezdésének első és második mondatában, a 2.2.1. (1) 2. alpontjában, valamint a regisztrációs nyilatkozat utolsó mondatában foglalt kikötések tisztességtelenségét elbíráló rendelkezései, így azokat az ítéltábla Pp. 358. § (5) bekezdése alapján nem érintette.

[44] E körben rögzíti az ítéltábla, hogy alaptalanul hivatkozott az alperes a felperes fellebbezésének elkésettségére. A Pp. 58. § (1) bekezdése szerint a bíróság előtt az ügyészségről szóló törvény rendelkezéseire figyelemmel eljárni jogosult illetékes ügyész jár el. A fél jogainak ügyész általi gyakorlásáról szóló 2/2012. Közigazgatási-munkaügyi-polgári jogegységi határozat értelmében a törvényi felhatalmazás alapján eljáró ügyészt speciális, absztrakt jogalanynak kell tekinteni, aki tevékenysége körében az Ütv.-ben, illetve az Ütv. felhatalmazása alapján kiadott LÜ utasításban meghatározott ügyészi szerv útján jogosult eljárni. Ennek azért is van jelentősége, mert az Ütv. és a LÜ utasítás szabályai szerint egy adott per különböző eljárási szakaszaiban más-más ügyészi szervezet járhat el, tehát más ügyészi szervezet jár el elsőfokon és más a fellebbviteli vagy felülvizsgálati eljárásban. A Pp. 365. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárást a fellebbezőnek az elsőfokú bíróságnál írásban benyújtott fellebbezéssel kell megindítania. A Pp. 366. § (1)-(2) bekezdése értelmében elsődlegesen az elsőfokú bíróságnak kell megvizsgálnia a fellebbezést, hogy határidőben érkezett-e, vagy hiánypótlásra szorul-e, és szükség esetén azt visszautasítja. A Pp. 366. § (3) bekezdése szerint csak akkor terjeszti fel, ha a fellebbezési határidő valamennyi jogosulttal szemben lejárt, illetve, ha a fellebbezést valamennyi jogosult hiánytalanul benyújtotta. A másodfokú bíróság és – ebből következően – a másodfokú eljárásra kijelölt ügyészi szerv tehát csak ezt követően járhat el a perben, ezért megállapítható volt, hogy az elsőfokú eljárásban eljárni jogosult ügyészi szervezet terjesztett elő fellebbezést törvényi határidőben. E körben pedig nem bírt jelentőséggel, hogy a fellebbviteli főügyészség mely időpontban terjesztette elő a fellebbezés fenntartására vonatkozó indítványát, ahogyan arra a felperes is helyesen hivatkozott észrevételében. Az indítványban foglaltak nem tértek el egyebekben a fellebbezésben foglaltaktól, ennek okán alaptalanul kérte annak figyelmen kívül hagyását az alperes a fellebbezési ellenkérelmében.

VIII.

[45] Az ítéltábla elsődlegesen a hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelmet vizsgálta, annak megalapozottsága esetén ugyanis az ítélet érdemi felülbírálatára nem kerülhetett volna sor.

[46] Az ítéltáblának a joghatóság fennállásával kapcsolatos álláspontja a megismételt eljárásban is változatlan (14.Gf.40.142/2022/15/II.).

[47] A Brüsszel Ia Rendelet preambuluma (15) bekezdése deklarálja, hogy a joghatósági szabályoknak nagymértékben kiszámíthatóknak kell lenniük, és azt az elvet kell követniük, hogy a joghatóságot általában az alperes lakóhelye alapozza meg. A joghatóságnak ezen az alapon mindenkor megállapíthatónak kell lennie, kivéve egyes pontosan meghatározott eseteket, amelyekben a jogvita tárgya vagy a felek szerződéses szabadsága eltérő kapcsoló tényezőt kíván meg.

[48] A fenti elv tette szükségessé a közérdekű perek sajátosságára tekintettel a közösségi joghatósági szabályok, a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásra alkalmazandó jog (Róma II. rendelet) és az eljárás tárgyát képező feltételek tisztességtelen jellegének vizsgálatára alkalmazandó jog (Róma I. rendelet) értelmezését.

[49] Ennek eredményeként állapította meg az Európai Unió Bírósága az Amazon ügyben, hogy a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezmény (Brüsszeli Egyezmény) összefüggésben a magánszemélyekkel kötött szerződésekben szereplő, tisztességtelennek ítélt feltételek kereskedő általi alkalmazásának megtiltása céljából valamely fogyasztóvédelmi szervezet által benyújtott kármegelőző kereset az ezen egyezmény 5. cikkének 3. pontja értelmében vett, jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos ügynek minősül (C-167/00, C-548/12.), amely értelmezés pedig a Brüsszel I. rendeletre is irányadó. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fogyasztóvédelem területén a szerződésen kívüli felelősség a tisztességtelen feltételek alkalmazása révén a jogrendet érő azon sérelmekre is kiterjed, amelyek megakadályozása a fogyasztóvédelmi szervezetek feladata, úgy kell tekinteni, hogy a 2009/22 irányelvben említett, a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárás a Róma II. rendelet II. fejezete értelmében vett, a jogellenes károkozásból eredő, szerződésen kívüli kötelmi viszonyra vonatkozik. Megjegyezte, hogy a 2009/22 irányelvben említett, jogsértés megszüntetésére irányuló eljárás esetében az az ország, ahol a fogyasztók kollektív érdekei a Róma II. rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti értelemben sérülnek, az, amelyben azok a fogyasztók rendelkeznek lakóhellyel, akikre a vállalkozás tevékenységei irányulnak és akiknek érdekeit az érintett fogyasztóvédelmi szervezet ezen eljárás útján védi.

[50] A Brüsszel Ia. Rendelet különös joghatóságról szóló 7. cikk 2. pontja értelmében valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállamban perelhető a jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos ügyekben annak a helynek a bírósága előtt, ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet.

[51] Ezzel összefüggésben abból kellett kiindulni, hogy a jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos ügyek fogalma magában foglalja az összes olyan kérelmet, amely az alperes felelősségének megállapítására irányul, és amely nem kapcsolódik szerződéshez vagy egy szerződéses igényhez [Amazon ügy (37) bek.]. A fentebb kifejtettek szerint pedig a fogyasztóvédelmi szervezet által benyújtott kármegelőző kereset a jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos ügynek minősül. Az EUB az Amazon ügyben hozott döntésében arra is rámutatott, hogy a közérdekű perek esetében „kármegelőző keresettel” indított eljárásnak minősül a tisztességtelen szerződési feltételek megállapítására irányuló per arra figyelemmel, hogy azon sérelem megelőzésére irányul, amely a tisztességtelen feltételek alkalmazása révén éri a jogrendet [(39) bek.]. Az alperes érvelésével szemben a – pusztán – megállapításra irányuló közérdekű per is a tisztességtelen feltételek alkalmazása révén a jogrendet érő sérelem megelőzésére irányul a bíróság döntésének erga omnes jellege folytán, vagyis az uniós jog értelmezése során felállított feltétel teljesül.

[52] Az adott esetben tehát fennáll a különös joghatósági ok: megállapítható a szoros kapcsolat a jogvita és a „káresemény bekövetkezésének vagy esetleges bekövetkezésének” helye szerinti bíróság között. Az, hogy csupán megállapításra irányul a kereset, nem képezi akadályát a joghatósági szabály alkalmazásának a fogyasztókat a feltételek alkalmazása folytán érő sérelem megelőzésére tekintettel. A fogyasztók vonatkozásában a Róma II. rendelet 6. cikk (1) bekezdése értelmében vett kollektív sérelem Magyarországon következik be különös tekintettel arra, hogy a kereset szerinti védendő fogyasztói kör a magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező fogyasztók köre, ennek okán a Brüsszel Ia rendelet 7. cikk 2. pontjára alapított joghatósági ok fennáll, az alperes megalapozatlanul kérte alaki kifogásában az eljárás megszüntetését. Végül megalapozatlanul sérelmezte e körben az alperes a Róma II. rendelet 6. cikk (1) bekezdésének „analógiaként történő alkalmazását”, a fenti értelmezést ugyanis az EUB az Amazon ügyben dolgozta ki: a 2009/22 irányelvben említett, jogsértés megszüntetésére irányuló eljárás esetében az az ország, ahol a fogyasztók kollektív érdekei a Róma II. rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti értelemben sérülnek, az, amelyben azok a fogyasztók rendelkeznek lakóhellyel, akikre a vállalkozás tevékenységei irányulnak és akiknek érdekeit az érintett fogyasztóvédelmi szervezet ezen eljárás útján védi.

IX.

[53] A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet érdemben vizsgálta és megállapította, hogy a felperes fellebbezése túlnyomó részben alapos, az alperes fellebbezése nem alapos.

[54] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntésével és annak jogi indokaival azonban az ítéltábla csak részben értett egyet.

IX.1.

[55] A perben alkalmazandó jog kapcsán is irányadó volt az EUB Amazon ügyben kifejtett jogértelmezése.

[56] Arra helyesen utalt fellebbezésében a felperes, hogy a perbeli külföldi honos szolgáltató által magyar fogyasztókkal kötött fogyasztói szerződésben alkalmazott tisztességtelen szerződési feltétel az ügyész által magyar bíróságon magyar jog alapján megtámadható. Megalapozottan hivatkozott arra is, hogy az Amazon ügyben az EUB megállapította, a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásra alkalmazandó jogot a Róma II. rendelet 6. cikkének (1) bekezdésének megfelelően kell meghatározni, míg a valamely adott szerződési feltétel értékelésére alkalmazandó jogot mindenkor a Róma I. rendelet alapján kell meghatározni, függetlenül attól, hogy erre az értékelésre egyéni vagy közérdekű keresettel összefüggésben kerül-e sor.

[57] Az EUB ugyanakkor azt is megállapította, hogy az uniós jogalkotó főszabály szerint engedélyezi a jogválasztásra vonatkozó szerződési feltételeket. A Róma I. rendelet 6. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy a felek megállapodhatnak a valamely fogyasztói szerződésre alkalmazandó jogban azzal a feltétellel, ha biztosított annak a védelemnek a tiszteletben tartása, amelyben a fogyasztó az eljáró bíróság helye szerinti jog rendelkezései értelmében részesül, amely rendelkezésektől megállapodás útján nem lehet eltérni (Amazon ügy 66. bek.). Tehát egy adott szerződési feltétel tisztességtelen jellegének értékelése esetében a Róma I. rendelet 6. cikkének (2) bekezdéséből következik, hogy az alkalmazandó jog megválasztása nem érinti az azon fogyasztók lakóhelye szerinti ország joga által előírt kogens rendelkezések alkalmazását, amely fogyasztók érdekeit ezen eljárás révén védik (59. bek.). Az EUB ezért arra következtetett, hogy az alkalmazandó jog megválasztására irányuló, előzetesen megfogalmazott feltétel csak abban az esetben tisztességtelen, ha szövegéhez vagy összefüggéseihez kapcsolódóan rendelkezik bizonyos, a felek jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget előidéző sajátosságokkal.

[58] A fentiekből következik, hogy az elsőfokú bíróság az uniós jogszabályok helyes értelmezésével jutott arra az álláspontra, hogy a perbeli esetben az alkalmazandó jogot a Róma I. rendelet jogválasztási szabályai határozzák meg. Ez következik a Róma I. rendelet szabályozási hierarchiájából, vagyis a jogválasztás szabadságát és a jogválasztás hiányában alkalmazandó jogot meghatározó rendelkezésekből (3. és 4. cikk), valamint az azt kiegészítő fogyasztói szerződésekre vonatkozó védelmi mechanizmusból (6. cikk), továbbá az uniós gyakorlatból is, amely – az Amazon ügyben kifejtettek szerint – a jogválasztás elsődlegességéhez képest vizsgálja annak tisztességtelenségét és a fogyasztókat védő rendelkezés érvényesülését.

[59] Tévesen állította ezért a felperes az elsőfokú ítélet indokolását érintően, hogy a Róma I. rendelet 6. cikk (1) bekezdése határozza meg a tisztességtelen feltételek megállapításakor alkalmazandó jogot, a szerződésre ugyanis elsődlegesen a 3. cikk értelmében a felek által választott jog irányadó azzal, hogy annak tisztességtelensége vizsgálható. Egyebekben pedig a Róma I. rendelet 6. cikk (2) bekezdésében szereplő követelmény kógens jellege folytán a bíróságnak minden esetben alkalmaznia kell a fogyasztó állandó lakóhelye szerinti azon törvényi rendelkezéseket is, amelyekről megállapodás útján nem lehet eltérni (Amazon ügy 70. bek.).

IX.2.

[60] Maradéktalanul osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság által tisztességtelennek talált perbeli kikötések vonatkozásában kifejtett indokokat, azokat megismételni nem kívánja, e körben a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira.

[61] Az alperes az ÁSZF1. és ÁSZF2. 2.3. (5) pontjának második mondatával kapcsolatban maga is arra hivatkozott, hogy a hozzáférés korlátozása és zárolása között a különbség az, hogy az előbbi esetben bizonyos szolgáltatásokat nyújt az alperes: tehát lényegében nem nyújt teljeskörű szolgáltatást, amelynek keretei, vagyis a korlátozás terjedelme a szabályozás alapján nem határozhatók meg. A Ptk. 6:103. § (2) bekezdésre és a 6:104. § (1) bekezdés c) pontjára utalva helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy abban az esetben, ha az alperes – előre meg sem határozható mértékben – korlátozott szolgáltatást nyújt, nem tarthat igényt a fogyasztótól a szerződés szerinti teljes összeg megfizetésére, valamint ezzel összefüggésben azt is, hogy a perbeli szövegrész nem a „teljesített”, csupán a „megrendelt” szolgáltatásra vonatkozik, vagyis a jövőbeli szolgáltatásokra utal.

[62] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 9. (1) pontjának utolsó mondatával összefüggésben az alperes megalapozottan mutatott rá fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság annak tisztességtelenségét a Ptk. 6:104. § (1) bekezdés f) - g) pontja szerint vizsgálta és állapította meg, ugyanakkor tévesen a 6:104. § (2) bekezdés f) – g) pontjára hivatkozott ítélete indokolásában, ezt a – nyilvánvaló elíráson alapuló – tévedést az ítéltábla a Pp. 353. §-a értelmében pontosítja.

[63] Kiemeli ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság nem csupán arra hivatkozott ítélete indokolásában, hogy a perbeli szövegrész már az elszámolás „kérését” is szűkíti, hanem azt a felperesi érvelést is megalapozottnak tartotta egyúttal, hogy a szabályozás nem állapít meg megfelelő határidőt sem az alperes teljesítésére. Annak pedig nem volt jelentősége a perbeli esetben, hogy a felperes keresetében az elsőfokú bíróság által hivatkozottaktól eltérően a Ptk. 6:104. § (2) bekezdés g) pontját jelölte meg, az alperes ugyanis a fellebbezésében erre alapított, hatályon kívül helyezésre irányuló jogorvoslati kérelmet nem terjesztett elő. Rámutat ugyanakkor az ítéltábla arra, hogy a Pp. 342. § (3) bekezdésének szabálya azt írja elő, hogy a bíróság a fél magánautonómiáját tiszteletben tartva nem dönthet a kereset szerinti kérelemnek megfelelően olyan jogalapon, amely eltérő a fél jogállásától. A perbeli jogalap, vagyis az az anyagi jogi jogszabályi rendelkezés, amely az alanyi jogot közvetlenül

keletkeztető tényeket meghatározta és annak alapján az igény támasztására feljogosította az ügyészséget [7. § (1) bek. 8. pont], nem az alperes által sérelmezett jogszabályi rendelkezés volt, hanem a Ptk. 6:102. § (1) bekezdése és 6:103. § (1) bekezdése (elsőfokú ítélet 117. bek.). A Ptk. 6:104. § (1) bekezdés f) - g) pontja a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződésekben tisztességtelennek minősülő egyes kikötések tartalmát határozza meg, azaz a rendelkezés nem az alanyi jogot közvetlenül keletkeztető tényeket meghatározó és annak alapján az igény támasztására feljogosító anyagi jogi jogszabályi rendelkezés, önmagában érvényesített alanyi jognak nem tekinthető. Döntésével tehát nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen az elsőfokú bíróság, a jogcímhez kötöttséggel kapcsolatos gyakorlattal összefüggésben utal egyebekben az ítéltábla a BH2023. 298. számú eseti döntésben foglaltakra. Osztotta továbbá e körben a felperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakat azzal, hogy bár a 3/2011. PK vélemény 1. pontja változatlanul irányadó az új jogszabályi környezetben is, az ahhoz fűzött indokolás a 2/2010. (VI. 28.) PK vélemény 5. a) pontjára utal, amely azonban a Pp. esetében már nem alkalmazható (1/2017. Polgári jogegységi határozat).

[64] Érdemben is egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel: tévesen hivatkozott az alperes fellebbezésében arra, hogy a kikötés célja éppen az, hogy megakadályozza a szükségtelen pereskedést, illetve, hogy a rendelkezés példálózó felsorolást tartalmaz, érvelését ugyanis a perbeli kikötés megfogalmazása nem támasztja alá olyannyira, hogy az abban használt fogalmak (csak a „jogerősen megalapozott”, „vitathatatlan és elfogadott” követelés érvényesíthető) a feltétel egyértelműségének hiányára is utalnak, ahogyan arra a Ptk. 6:103. § (2) bekezdése kapcsán az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott ítéletében. Tévesen hívta fel egyebekben az alperes az ÁSZF 4.2. (3) pontjában foglaltakat, a kikötés ugyanis a panaszkezelés körében határoz meg határidőt az alperes számára, a perben támadott rendelkezéssel kapcsolatban nem jelent korlátot az elszámolási igények teljesítésére.

IX.3.

[65] A felelősség kizárásával kapcsolatos rendelkezésekkel összefüggésben (ÁSZF1. és ÁSZF2. 5. (5) pont, 5. (7) pont első mondata, 6. (7) pont első és második mondata) az ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú ítélet megállapításaival, e körben a felperes fellebbezésében foglaltakat osztotta.

[66] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 5. (5) pontjában rögzített kikötés tekintetében megalapozottan utalt fellebbezésében a felperes a BH2020. 181. számú eseti döntésben foglaltakra azzal, hogy nyilvánvalóan főszabályként megengedett a Ptk. diszpozitív szabályától való eltérés: a Ptk. 6:152. §-ának a felelősség korlátozásra és kizárása vonatkozó tilalmába az adott feltétel nem ütközik. Alappal vethető fel ugyanakkor a kikötésben nevesített adathalászzal összefüggésben, hogy az alperes felelősségének általános kizárása a szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a fogyasztók hátrányára állapítja meg, ha nem is vizsgálható, hogy az alperes megtette-e a szükséges intézkedéseket az ilyen jellegű károkozások megelőzéséért, az engedély nélküli hozzáférés megakadályozása kapcsán. Az alperes ellenőrzési körébe tartozik az általa – 3.1. pont szerinti adatbankban – kezelt adatok védelme, és a kikötés tisztességtelenségét nyilvánvalóan nem orvosolja, hogy a fogyasztó deliktuális kárfelelősségi alapon fordulhat a „hekker” ellen, ahogyan arra a felperes is helyesen utalt

fellebbezésében. A perben támadott rendelkezés kizárja az alperes szerződésszegésből eredeztethető felelősségét ebben a körben, megsértve ezzel a Ptk. 104. § (2) bekezdés h) pontjában foglaltakat, ezért annak tisztességtelenségét az ítéltábla megállapította. Megalapozottan érvelt fellebbezésében a felperes azzal is, hogy a polgári anyagi jog által megfogalmazott vélelem megdöntésére a perben az alperes részéről nem került sor. Az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel szemben az ítéltábla álláspontja szerint fel sem merülhet, hogy a fogyasztókra vonatkozó számos adat megadására kötelező kikötéseket alkalmazó és a megadott adatokat kezelő szolgáltató esetében egy jogosulatlan hozzáférés, adathalászat – általánosságban – olyan körülménynek minősülne, amely a szolgáltató ellenőrzési körén kívül esik, a szerződéskötés időpontjában nem volt előre látható és nem is volt elvárható, hogy e körülményt a szolgáltató elkerülje vagy a kárt elhárítsa (Ptk. 6:142. §).

[67] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 5. (7) pont első mondatában foglalt rendelkezéssel összefüggésben is teljeskörűen osztotta az ítéltábla a felperes fellebbezésében foglaltakat: tévesen értelmezte az elsőfokú bíróság a perbeli rendelkezést. A kikötés szerint ugyanis az egyszerű gondatlanságért „csak” az életveszély, testi épség vagy egészség veszélyeztetése, illetve a lényegi szerződéses kötelezettségek megszegése esetén felel az alperes, amely megfogalmazásból egyértelműen következik az egyszerű gondatlanságért való felelősség kizárása. A „csak” határozószó egy megszorítást jelent, kifejezi, hogy a mondat tartalma másra nem érvényes. A felelősség korlátozására figyelemmel tehát nem tekinthető csupán „definitív” kikötésnek. E körben az elsőfokú bíróság annak ellenére, hogy nem értelmezte a kikötésben foglaltakat korlátozásnak, ellentmondásos módon arra is utalt ítélete indokolásában, hogy a nem lényeges kötelezettségek megszegése esetén észszerű felállítani racionális korlátokat, majd megjegyezte, hogy bár a felek szerződése ingyenes és visszterhes is lehet, a Ptk. is tartalmaz eltérő felelősségi szabályokat az ingyenes szerződésekre nézve. Ehhez képest az ítéltábla kiemeli: gondossági kötelezettségek esetén is fennáll a kontraktuális kártérítési felelősség a Ptk. 6:142. §-a értelmében. A kötelezett a szerződést akkor szegi meg, ha a szerződés alapján őt terhelő kötelezettség szerződésszerű teljesítése bármely okból elmarad (Ptk. 6:137. §), vagyis, ha a tevékenysége az elvárt gondosság mércéjének nem felel meg. Az egyszerű gondatlanságból, az ún. nem „lényegi” szerződéses kötelezettség megszegéséből fakadó felelősséget kizáró kikötés ezért a szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul állapítja meg a fogyasztó hátrányára, sérti a Ptk. 104. § (2) bekezdés h) pontjában foglaltakat, ezért annak tisztességtelenségét az ítéltábla megállapította.

[68] Az ÁSZF1. és ÁSZF2. 6. (7) pont első és második mondatában szereplő kikötésekkel kapcsolatban sem osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját. A rendelkezés nem egyértelmű, abból nem következik, hogy a feltételek kizárólag a fogyasztó felelősségét nevesítik azon esetekre, amelyekben a kár bekövetkezésének oka saját – online térben tanúsított jogsértő – magatartásából ered. Egyetértett az ítéltábla a fellebbezésben foglaltakkal abban a körben, hogy a kikötés a perbeli megfogalmazással valójában az alperes kárfelelősség alóli mentesülését célozza. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:519. §-ából következő dogmatikai alapvetésre, a magatartás jogellenességének szükségességére hivatkozott és ezt hívta fel a rendelkezés értelmezésekor. A perbeli esetben ugyanakkor abból kellett kiindulni, hogy a szabályozás, bár a második mondatban kiemel példálózó jelleggel jogsértéseket, alapvetően arra szorítkozik, hogy az alperest a fogyasztónak mentesítenie kell „minden olyan” kereset/kárigény/veszteség/követelés alól, ami a fogyasztó regisztrációjából és az

alperes szolgáltatásának használatából ered. A pontosabban meg nem határozható értelemmel bíró „mentesítési kötelezettség” tehát lényegében a szolgáltatás használatával függ össze annak meghatározása nélkül, hogy az jogellenes vagy sem. Az ítéltábla álláspontja szerint semmiként sem zárható ki, hogy az alperesi szolgáltatás fogyasztó által történő jogszerű használata harmadik személyeknek adott esetben kárt okozzon, pontosan az alperesi üzemeltetés, szolgáltatás jogsértő jellege folytán. Ugyanakkor ebben az esetben a fogyasztónak mentesítenie kellene az alperest, ha a kárigény a szolgáltatás használatából „eredhet”. Megjegyzi az ítéltábla, hogy az alperes ezen rendelkezést a későbbiekben módosította, egyértelműsítve a fogyasztó szerződésszegését, jogsértő magatartását. A perben támadott kikötés, annak indokolatlan felelősségkorlátozó jellege folytán tisztességtelen, a szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a fogyasztó fél hátrányára állapítja meg, sérti a Ptk. 104. § (2) bekezdés h) pontját. Utal továbbá az ítéltábla arra, hogy a rendelkezés nem is egyértelmű [Ptk. 6:103. § (2) bekezdés]: nem világos, nem érthető, mely esetekben hogyan lehet az alperest "kereset, kártérítési igény, veszteség és követelés" alól "mentesíteni".

IX.4.

[69] Az ÁSZF3. és ÁSZF4. 9. (1) pontjának utolsó mondatában foglalt kikötéssel összefüggésben is arra az álláspontra helyezkedett az ítéltábla, hogy az tisztességtelen általános szerződési feltétel. Megalapozottan érvelt a felperes fellebbezésében azzal, hogy a rendelkezés értelmében az alperes döntheti el, mely fogyasztói követelések számíthatók be, érvényesíthetők. Erre utal ugyanis egyértelműen a szövegrész „akkor tud [...], ha” kitétele. Az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel ellentétben ezen szövegkörnyezetben nem szükséges továbbá a „csak” határozószó feltüntetése ahhoz, hogy az igényérvényesítés korlátozottságára lehessen következtetni. Ítéletében jelentőséget tulajdonított ugyanakkor annak is, hogy a fogyasztókat a panaszkezeléssel összefüggésben jogosultságok illetik, ezen mechanizmus igénybevétele pedig végső soron a szerződést is felmondhatják. Ezen – részben a fogyasztókat egyébként is megillető – jogosultságok azonban nem küszöbölik ki a rájuk nézve hátrányos egyensúlytalanságot: az ugyanis, hogy a fogyasztó reklamálhat, fogyasztóvédelmi hatósághoz fordulhat, valamint az alperes teljesítéséhez utólagos határidőt határozhat meg, nem változtat azon, hogy a beszámítással vagy visszatartással kapcsolatos jogát lényegében csak az alperes egyetértésével gyakorolhatja. A Ptk. 6:49. § (1) bekezdése szerinti – egyébként egyoldalú – jognyilatkozat alapján az igényérvényesítés csak akkor lehetséges a perbeli ÁSZF értelmében, ha a követelés „megalapozott, nem vitatott vagy elismert”. Ezen korlátozásra figyelemmel tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a fogyasztó „ezen ellenkövetelések esetében mindenképp tud beszámítással élni”, valamint, hogy a rendelkezés nem hátrányos a fogyasztókra, mivel a nem vitatott és elismert követelések megítélése „ténykérdés”. Annnyiban valóban ténykérdés, hogy egy követelést az alperes vitat-e, azonban egyértelmű hátrányt jelent a fogyasztókra nézve, hogy a jogszabály nyújtotta lehetőségből adódó igényérvényesítésük általános jelleggel korlátozott; annak feltétele, hogy az alperes diszkrecionális jogon alapuló döntése, megítélése szerint a követelés megalapozott-e. Az alperes a perben egyébként sem adta indokát annak, hogy a korlátozás mely okból lenne szükséges és indokolt. Amennyiben az alperes egyetértése hiányzik, a fogyasztó beszámítással, visszatartással nem élhet, mindössze a szerződés felmondással történő megszüntetésére van módja, ez pedig súlyosan megbontja a jogok és kötelezettségek egyensúlyát a fogyasztók hátrányára, amelyből adódik, hogy sérti a Ptk. 6:102. § (1)

bekezdésében foglaltakat. Ezért a kikötés érvénytelenségét az ítéltábla a rendelkező részben foglaltak szerint megállapította.

X.

[70] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a perköltségre is kiterjedően a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta a rendelkező részben foglaltak szerint; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet részbeni megváltoztatására figyelemmel rendelkezett a közlemény közzétételéről a 3/2011. PK véleményben foglaltaknak megfelelően.

[71] A felperes fellebbezése túlnyomó részben alapos volt, míg az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárás során felmerült költségét az alperes maga viseli. Az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására figyelemmel – a meg nem határozható pertárgyértékű ügyben – az elsőfokú eljárást tekintve is a felperes túlnyomó részben pernyertes lett, erre tekintettel rendelkezett az ítéltábla az eljárás során a felperes által le nem rótt kereseti és fellebbezési illetékről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján, kötelezve egyúttal az alperest az állam által előlegezett költség megfizetésére is.

[72] Az alperes a megismételt eljárásban szükségtelenül rótt le 18.000 forint fellebbezési illetéket, ezért annak visszatérítését kérheti az illetékes adóhatóságtól az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 51. § (1) bekezdése és 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján.

Budapest, 2024. január 9.

Dr. Sándor Ottó s.k.
a tanács elnöke

Dr.	Vasady	Loránt	Zsolt	s.k.
Dr. Balsai Csaba Zoltán s.k.				
	előadó	bíró		
bíró				